

наступні заходи щодо енергозбереження для освітлювальних установок які ще не замінені або на етапі модернізації системи освітлення в цілому:

1. Заміна наявних світильників більш ефективними;
2. Заміна пускорегулюючої апаратури;
3. Автоматичне керування освітленням;
4. Використання систем керування освітленням.

Проаналізувавши нинішній стан систем зовнішнього освітлення Слобожанської ОТГ можна сказати наступне: не всі вулиці та місця громадського користування достатньо освітлені. Споживання електроенергії на зовнішнє освітлення щорічно зростає, а використання малоефективних джерел світла веде до збільшення витрат.

Мережі зовнішнього освітлення, що зараз використовуються малоефективні. В деяких місцях відстані між стовпами сягає 150м, та розташовані на висоті 6,5м над дорогою, що призводить до появи сліпучого ефекту в зоні розташування стовпа, а між ними виникне сліпа зона.

Впровадивши енергозберігаючі джерела світла, нову пускорегулюючу апаратуру та автоматичні систем керування - допоможе модернізувати систему освітлення та зменшити споживання електричної енергії.

Заміна існуючих джерел світла на світлодіодні з використанням датчиків руху у під'їздах дасть значну економію спожитої електричної енергії.

В Слобожанській селищній раді, а саме в смт Слобожанське, сел. Донець, та сел. Благодатне необхідна модернізація світильників вуличного освітлення з використанням енергозберігаючих джерел світла.

В Слобожанській ОТГ є такі селища в яких необхідно встановити додаткової лінії освітлення та додаткові точки освітлення.

Необхідно впроваджувати використання автономних систем освітлення.

СИСТЕМЫ ВНЕШНЕГО ОСВЕЩЕНИЯ СЛОБОЖАНСКОЙ ОБЪЕДИНЕННОЙ ТЕРРИТОРИАЛЬНОЙ ГРОМАДЫ ХАРЬКОВСКОЙ ОБЛАСТИ

Диденко Е.М.

EXTERNAL LIGHTING SYSTEMS OF SLOBOZHANSKY UNITED TERRITORIAL COMMUNITY OF KHARKIV REGION

Didenko O.

УДК 535.3

**Камуз О.М. д-р. фіз.-мат. наук, г.н.с, Хміль Д.М., н.с.,
Сорокін В.М. чл.-кор. НАНУ, д-р техн. наук, Титаренко П.О. н.с.
Інститут фізики напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова НАН України 03028,
м. Київ, просп. Науки 41, deniskhmil@ukr.net**

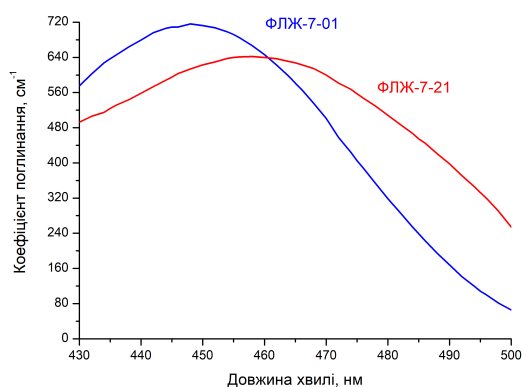
КОЕФІЦІЄНТ ПОГЛИНАННЯ ЯК СПОСІБ ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНИХ ПАРАМЕТРІВ СИНТЕЗУ ФОТОЛЮМІНОФОРІВ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ БЛИХ СВІТЛОДІОДІВ

При високотемпературному синтезі в комерційному фотолюмінофорі YAG:Ce іони церію, які до початку синтезу знаходяться в прекурсорів CeO₂, вбудовуються в матрицю граната у вигляді іонів Ce³⁺ і Ce⁴⁺. Залежно від параметрів синтезу може існувати від 10 до 30% іонів Ce⁴⁺, який не дає вклад в люмінесценцію у видимому діапазоні довжин хвиль. Наприклад, від-

палювання порошку $YAG:Ce^{3+}/Ce^{4+}$ в повітряному середовищі призводить до зменшення інтенсивності люмінесценції. Вважається, що це відбувається через збільшення частки іонів Ce^{4+} при зміні параметрів синтезу.

В роботі пропонується використовувати об'ємний коефіцієнт поглинання порошкоподібного фотолюмінофору, як додатковий параметр контролю його синтезу для отримання бажаних характеристик. Методика складається з наступних етапів: (1) виготовлення плоскопаралельних зразків суспензії фотолюмінофора з різною товщиною; (2) вимірювання сили світла, яке проходить через зразки в спектральному діапазоні 400-500 нм; (3) побудова графіка залежності сили світла від товщини зразка; (4) визначення товщини трансформації індикатриси розсіювання світла; (5) вибір двох зразків, товщини яких більше товщини трансформації індикатриси розсіювання; (6) обчислення спектра коефіцієнтів поглинання плівок із фотолюмінофornoї суспензії; (7) обчислення об'ємного коефіцієнта поглинання для мікрокристаліків фотолюмінофору певного розміру.

Запропонована методика перевірялась на промислових порошкоподібних фотолюмінофорах ФЛЖ-7-01 та ФЛЖ-7-2, які мають середній розмір мікрокристаліків $d_{50}=5\text{мкм}$ та $d_{50}=4,5\text{мкм}$ відповідно. Було встановлено, що об'ємний коефіцієнт поглинання залежить від зміни складу фотолюмінофора (рис.1). Враховуючи те, що високу ефективність люмінесценції, а отже і максимальну енергоефективність білого світлодіода, можна досягти при забезпеченні максимального перекриття спектру поглинання зі спектром збудження. Встановлено, що фотолюмінофор ФЛЖ-7-01 доцільно використовувати із джерелом збудження з максимумом на довжині хвилі 445-450нм, а фотолюмінофор ФЛЖ-7-21 – 455-460нм. Оскільки об'ємний коефіцієнт поглинання мікрокристаліків фотолюмінофору

лінійно залежить від концентрації в ньому іонів Ce^{3+} , то вимірюючи коефіцієнт поглинання, можна визначити які зміни умов синтезу підвищують концентрацію іонів Ce^{3+} . Окрім цього, запропонований підхід дозволяє встановити якого розміру мікрокристаліки фотолюмінофору мають найбільшу ефективність, а отже скоригувати синтез та обробку фотолюмінофору для досягнення певного розміру мікрокристаліків.

Рисунок 1 – Спектр коефіцієнтів поглинання фотолюмінофорів ФЛЖ-7-01 та ФЛЖ-7-21

КОЭФФИЦИЕНТ ПОГЛОЩЕНИЯ КАК СПОСОБ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ОПТИМАЛЬНЫХ ПАРАМЕТРОВ СИНТЕЗА ФОТОЛЮМИНОФОРОВ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТИ БЕЛЫХ СВЕТОДИОДОВ

Камуз А.М., Хмиль Д.Н., Сорокин В.М., Титаренко П.А.

THE ABSORPTION COEFFICIENT AS A METHOD FOR DETERMINING THE OPTIMAL PARAMETERS OF PHOSPHORS SYNTHESIS FOR INCREASE THE ENERGY EFFICIENCY OF WHITE LEDs

Kamuz O., Khmil D., Sorokin V., Tytarenko P.